

GALAKTIKA

407. SCI-FI // FANTASY // WEIRD

STEVE RASNIC

TEM

VARGA

L. LÁSZLÓ

KRESS // BODOR
// HORVÁTH // TUBB
// FEDINA // BELJAJEV

A DEMOKRÁCIA VÁLSÁGA

ŰRTECHNOLÓGIA, ERDŐTŰZ ÉS HÓDOK

HALÁLOM UTÁN IS KONCERTEZEM

A FANTASZTIKUM LEGJAVA

ELŐFIZETŐKNEK
**CSAK
1490 Ft**
HAVONTA

ÁRA: 1995 FT // 8 €

9 770133

243016

24407

SZÉPIRODALOM A VILÁG SZEGLETEIBŐL!

Co-funded by
the European Union

RENDELJ MEG ITT:
WWW.GALAKTIKABOLT.HU

A GALAKTIKA magazin mindig is arról volt nevezetes, hogy képes összekötni egymással a generációkat, hiszen a fantasztikus irodalom szeretete nem függ az életkortól. Számunkra nagyon fontos, hogy a fiatalok újabb és újabb nemzedékét szólítsuk meg. Igyekezettünket most egy 2020-as kutatás is alátámasztja.

Kiderült ugyanis, hogy a fantasztikus irodalom olvasása fejleszti a fiatalok mentális rugalmasságát, segít a társadalmi dilemmák újragondolásában, és játékony hatással van a fiatalok depresszióra is. Segíthet megbirkózni a stresszel és szorongással, ráadásul fejleszti az olvasók érzelmi intelligenciáját is.

Sokan úgy gondolják, hogy a tudományos-fantasztikus könyvek kedvelői nem tudnak megbirkózni a valósággal, inkább elmenekülnek előle. Ezek a sztereotípiák azt feltételezik, hogy csak abból tanulhatunk, ha az irodalom a valóságot tükrözi.

A sci-fi és a fantasy azonban ahelyett, hogy korlátozná az olvasókat a valóság megértésében, segít, hogy túllássanak a szűkös, hétköznapi kereteken, és egyedi megoldásokat találjanak a problémákra. Éppen abban rejlik ezeknek a történeteknek az ereje, hogy eltávolodnak a mindennapoktól térben és időben, s ez a kritikus távolság az, ami felszabadítóan hat a fiatalokra.

Ráadásul egy 2015-ös felmérés azt is megállapította, hogy a fantasztikus irodalom olvasói nagyobb arányban voltak nyitottak más típusú irodalomra is, sőt pozitív összefüggés mutatkozott a zsáner fogyasztása és a tudomány megértésének képessége között.

Kérjük kedves olvasóinkat, segítsék munkánkat azzal, hogy megismertetik magazinunkat a család újabb nemzedékeivel! Legyen a Galaktika továbbra is generációk közös kincse!

Mund Katalin
főszerkesztő

Tiszteletbeli főszerkesztő: **Kuczka Péter**

Főszerkesztő: **Dr. Mund Katalin**

Lapigazgató: **Burger István**

Irodalmi szerkesztő: **Németh Attila**

(irodalom@galaktika.hu)

Tudományos szerkesztő: **Kovács „Tücsi” Mihály**

(tudomany@galaktika.hu)

Olvasószerkesztő: **Athén Melitta, Kasza Magdolna**

Kommunikáció: **Goda Mikolt Hanna**

tel.: **06-70/944-8181** (kommunikacio@galaktika.hu)

Terjesztés és adminisztráció: **Simó Nikolett**

(terjesztes@galaktika.hu)

Szerkesztőségvezető: **Polonkai Tamás**

(szekesztoseg@galaktika.hu)

Kreatív igazgató: **Varga Balázs**

A TANÁCSADÓ TESTÜLET TAGJAI:

Dr. Lukács Béla fizikus, a KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézetének tudományos tanácsadója

Dr. Juhász Árpád geológus, a TV2 tanácsadója

Dr. Almár Iván csillagász, úrkutató, a Nemzetközi Asztronautikai Akadémia SETI munkacsoportjának tagja, a nemzetközi SETI bizottság korábbi alelnöke

Réz András esztéta

S. Sárdi Margit irodalomtörténész, egyetemi docens, a Magyar

Scifitörténeti Társaság elnöke

Alföldi István ex-ügyvezető igazgató, Neumann János

Számítógép-tudományi Társaság

Juhász György tartalommarketing-szakértő

Szerkesztőség: **1024 Bp., Fény u. 2.**

Tel: **06-1/457-02-50** // Nyitva: **H–P 10–16 óra között**

Kiadó: **Metropolis Media Group Kft.**

Felelős kiadó: **a Kft. ügyvezető igazgatója**

Terjeszti országosan a Lapker Rt.

Nyomdai előállítás: **Gelbert Eco Print** // www.gelberteco.hu

Előfizethető: kedvezményesen egy évre (12 szám, Platinakártyával, partneri kedvezményekkel) **17 880 Ft (1490 Ft/hó)**, csoportos beszedési megbízással: **1490 Ft/hó** // Galaktika XL (12 Galaktika XL, Gyémántkártyával, partneri kedvezményekkel): **29 880 Ft/év (2490 Ft/hó)**, csoportos beszedési megbízással: **2490 Ft/hó**

Partnereinknél a digitális Galaktika **1200 forint/db**

Az előfizetés teljesíthető átutalással: **K&H Bank Zrt.**

10403181–50526767–88671008 vagy rózsaszín postautalványon a **Metropolis Media Group Kft, 1535 Bp. Pf. 746.** címre.

A megjegyzés rovatba kérjük beírni a kedvezményezett nevét és postázási címét!

Kanadában és az Egyesült Államokban előfizethető a **Pannonia**

Könyvesboltban: www.pannonia.ca // e-mail: info@pannonia.ca

Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!

HU-ISSN 0133-2430

TÁMOGATÓINK:

lira

NOVELLÁK

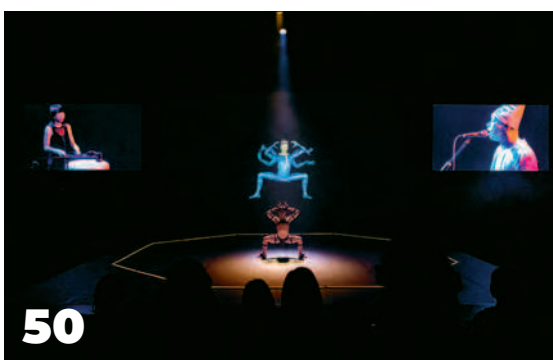
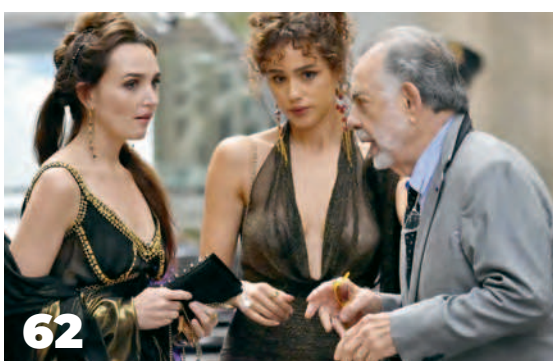
- 6 Nancy Kress:** Égi tánc (befejező rész)
- 32 Varga L. László:** Pista bácsi legszebb karácsonya
- 44 Bodor Áron:** Végső küldetés
- 52 Horváth István:** Az élheteretlen
- 66 E. C. Tubb:** Az éjszaka tükre
- 74 Fedina Lídia:** Álomélet
- 84 Steve Rasnic Tem:** Levél a császártól
- 104 Alekszandr Beljajev:** Vakrepülés

CIKKEK

- 28 Fókusz**
- 41 Zöld jövő**
- 42 Film**
- 50 Színház**
- 61 Zöld jövő**
- 62 Film**
- 64 Zene**
- 72 Obszervatórium**
- 86 Planetológia**
- 96 Képregény**

GALAKTIKA XL

- 115 J. M. Walsh:** A világűr vandáljai
- 201 J. M. Walsh-életrajz**

28**42****50****62****72**

BŐVÍTSD S.T.A.L.K.E.R. – UNIVERZUMODAT!

Válassz 4 könyvet most csak 5990 Ft-ért!

WWW.GALAKTIKABOLT.HU

MARS-REPÜLŐ

Nemrégiben érkezett a hír, hogy a marsi helikopter, az *Ingenüty* végzetes balesetet szenvedett. Ennek ellenére ez egy hatalmas kutatási siker, hiszen mindössze öt repülésre tervezték, és ehhez képest 72 küldetést teljesített.

A NASA a sikeren felbuzdulva már a következő eszközt tervezi. Ez lenne az első merevszárnyú repülőgép, amely a Marson repülve keresne vizet.

A MAGGIE, a Mars Aerial and Ground Intelligent Explorer egy napenergiával működő repülőgép, amelyet függőleges fel- és leszállásra terveztek. Műszaki leírása szerint egyetlen feltöltéssel akár 179 km-t is képes repülni, és egy Mars-év (nagyjából 24 földi hónap) alatt közel 16 000 kilométert fog megtenni.

A vörös bolygó felett 1000 méter magasságban cirkálva a MAGGIE három tudományos vizsgálatra összpontosítana: a víz utáni vadászatra, a gyenge marsi mágneses mező forrásának jobb megértésére és a megfoghatatlan metán jeleinek keresésére (amely nem feltétlenül az élet jele).

A MAGGIE lehetőséget biztosítana arra, hogy a Mars felszínének szinte teljes egészét felderítsük.

6.

Deborah nem került be a *Diótörő*-be. Az ABI egyik tanára azt tanácsolta, gondolkodjon el, nem akar-e felvételizni a Városi Balett helyett valamelyik regionális társulathoz – ami lányom szemszögéből felérne egy halálos ítélettel. Ezt csendesen, hisztériázás nélkül közölte velem, a padlón ülve keresztbe vetett lábbal, miközben flittereket varrt egyik cipellőjére. Mivel nem akartam rossz választ adni, nem mondtam semmit, beértem azzal, hogy megérintettem a haját, amelyet balerina-kontyba tekert a tarkóján. Két nappal később közölte, hogy kimarad a középiskolából.

– Kell az idő a tánkra – tette hozzá. – Te ezt úgyse érted, anyu!

Az lett volna a legrosszabb, ha hagyom, hogy ellenséget csináljon belőlem.

– Én megértem, édesem. De még rengeteg időd lesz táncolni, ha befejezted a sulit. Ha viszont nem...

– Az érettségi még egy egész év! Nem engedhetek el annyi időt! Több órát kell vennem, keményebben dolgoznom, hogy behívjanak a társulathoz! Még ebben az évben! Sajnálom, anyu, de nem pazarolhatom az időmet arra az idétlen iskolai szemétre!

Határozottan egymásba kulcsoltam a két kezem.

– Nézzük ezt végig logikusan! Tegyük fel, hogy végül felkérnek, lépj be a társulatba...

– Fel fognak kérni! Olyan keményen dolgozom majd, hogy kénytelenek lesznek!

– Jól van. Aztán nekik táncolsz, mondjuk harmincöt éves korodig. Harmincöt évesen még több mint a fél élet előtted áll majd. Te is láttad, mi történt Carla Camerivel és Maura Jonesszal – Carlának szétment a csípője, Maurát pedig az Achilles-ina kényszerítette visszavonulásra harminckét évesen. Mindketten egy ruhaboltban dolgoznak, szálmassan alacsony fizetésért. A táncosok nem

HUGO-
DÍRA JELOLT
KSIREGÉNY

HUGO-
DÍJAS SZERZŐ

NEBULA-
DÍRA JELOLT
KSIREGÉNY

NEBULA-
DÍJAS SZERZŐ

**JOHN W.
CAMPBELL-**
EMLÉKDÍJAS SZERZŐ

**THEODORE
STURGEON-**
EMLÉKDÍJAS SZERZŐ

„AMIKOR VALAKI HIBÁ-
ZIK, AKÁR MAGÁN-, AKÁR
ÁLLAMÜGYBEN, NETÁN
HADVEZÉRKÉNT, NEM AZT
MONDJUK TALÁN, HOGY
MEGBOTLOTT? ÉS MI MÁS
LENNE A BOTLÁS
OKA, HA NEM
A TÁNC TUDÁS
HIÁNYA?”
MOLIÈRE

NANCY KRESS

(BEFEJEZŐ RÉSZ)

ÉGI TÁNC

kapnak nyugdíjat, hacsak nem töltenek el tíz évet egyazon társulatnál; ez pedig ritkaságnak számít a korlátlan hatalmú művészeti igazgatók robbanékony világában, ők ugyanis gyakran csak azért rúgnak ki valakit, hogy új „arculatot” adjanak a társulatnak. Mit fogsz csinálni harminc vagy harmincöt évesen, ha a tested már kimerült, és még egy középiskolai érettségid sincsen? – erőltettem a kérdést.

– Majd tanítok. Edző leszek. Visszamegyek a suliba. Jaj, anyu, honnan tudhatnám? Addig még évtizedek vannak! Arra kell gondolnom, hogy most mit tehetek a karrieremért!

Nincs olyan ragyogó anyai szeretet, amely rávehetne egy tizenhat éves lányt, hogy elképzelje magát harmincöt évesen.

– Nem, Deborah – mondtam. – A sulit nem hagyhatod ott! Azt nekem kéne aláírnom, én pedig nem fogom.

– Apu már megtette.

Egymásra meredtünk. Már késő; már ellenséget csinált belőlem. Mert erre volt szüksége.

– Te ezt nem érted! – folytatta hirtelen kitörő érzelmekkel. – Te sose érezted azt a munkád iránt, ahogy én vagyok a balettel! Te sose szerettél semmit annyira, hogy mindent feladj miatta! – Ezzel berohant a szobájába, és becsapta az ajtót. Kezembe tettem az arcomat.

Egy kis idő múlva nevetni kezdtem. Nem bírtam magammal. *Sose szerettél semmit annyira, hogy mindent feladj miatta.*

Hát persze, hogy nem.

Pers nem állt elém, hogy leüvöltsem a fejét. Hatszor kerestem telefonon. E-maileket hagytam neki, bár azt se tudtam, van-e terminálja. Kimentem a védett zónából, a lakására. A környezet rosszabb volt, mint ahogy emlékeztem: üveg, törött gépek, szar, ↵

drogos kellékek. A taxis szemlátomást alig várta, hogy eltűnhessen innen, de én vártam, hogy kikérdezzek egy kölyköt, aki Pers házából lépett ki. A nyolc év körüli fiúnak hosszú, elgennyesedett vágás éktelenkedett az arcán.

– Nem tudod, Pers Anders mikor szokott hazajönni? A 2C-ben lakik.

A gyerek kifejezéstelen arccal bámult rám. A taxis kihajolt, és így szólt:

– Még egy perc, hölgyem, és én mentem.

Előhúztam egy húszdolláros bankót, de nem nyújtottam előre.

– Mikor szokott Pers Anders hazajönni?

– Elköltözött.

– Elköltözött?

– Itt hagyta a cuccát. Azt mondta, ennél a szarkupacnál jobb helyre költözik. Hallottam, mikor ezt mondta. Meg ne próbáljon átrázní, hölgyem! Adja ide a pénzt!

– Tudod a címét?

E kérdést az azt megillető gúnnnyal fogadta. Átadtam a pénzt.

Deborah otthagya az iskolát, és egész napjait, valamint az estéi nagy részét is a Lincoln Centerben töltötte. Végül átmentem az Intézetbe, és elkaptam őt épp a páros táncórája előtt. Fényes sálát tekert a derekára, a baletttrikója fölé, kontyából elszabadult tincsei izzadtan kunkorodtak.

– Deborah, miért nem mondtad, hogy apád elköltözött?

Gyanakvóan nézett rám, közben, hogy időt nyerjen, egy törülközőbe temette az arcát.

– Nem gondoltam, hogy érdekel. Hiszen gyűlölöd őt.

– Amíg te eljársz hozzá, nekem is tudnom kell, hol él.

Ez elgondolkodtatta. Végül megadta a címet. Jó helyen volt, az új luxuslakások egyikében, ott, ahol egykor a régi nagykönyvtár állt.

– Hogy engedheti Pers ezt meg magának?!

– Nem mondta. Talán munkát talált. Anyu, nekem órára kell mennem!

– Pers allergiás a munkára.

– Anyu, Mr. Privitera személyesen tartja ezt az órát!

Nem maradtam ott megnézni. Kifelé mentem elmentem Privitera mellett, aki magában dúdolgatva érkezett, hogy felemelje vagy letaszítsa templomi szüzeit.

A rendőrség nem közölt új információt a balettrina-gyilkosságokról.

Leadtam a New York Városi Balettről írt cikkemet. Nekem nem tűnt se jónak, se rossznak; ami fontos lett volna belőle, az nem fért bele a magazin fókuszába. Nem írtam bele túl sok metaforát. Michael megjegyzés nélkül olvasta végig. Utána a számítógépes szerencsejátékokról írtam, majd pedig a holografikus tévéről. Szavaztam az elnökválasztáson. Megvettem a karácsonyi ajándékokat.

Ősszel és tél elején azonban minden szabad percemet a magazin könyvtári terminálja előtt töltöttem, és az emberi testfejlesztésekről olvastam, miközben próbáltam kitalálni, mit tett magával Caroline Olson. Mi rejlik talán Deborah jövőjében is, ha továbbra is olyan bolond marad, mint most.

„Nehogy a rögeszmédé váljon!” – mondta Michael még az elején.

A szakirodalom nem volt könnyen érthető. Hiányzott a biológiai háttértudásom, és amennyire meg tudtam ítélni, az élvonalbeli kutatás is kaotikusan zajlott: az egyik hónapban bejelentett, különféle felfedezéseknek a következőben már ellent is mondtak. Minden kísérletet más országban folytattak le, vagyis különböző nyelveken számoltak be róluk, én pedig nem tudtam, mennyire bízhatok a fordítók torzításában. Úgy tűnt, ezek többnyire maguk is a szakterületen dolgozó tudósok. Az egész tudományág olyannak hatott, mint egy

vízés felé rohanó kenu: senki nem kormányoz, mindkét evező elúszott, és képtelenség irányítani.

Olvastam nagyszerű, „forradalmi” előrelépésekről a biológiai nanotechnológia területén, amely a jelek szerint állandóan vagy megvalósítás alatt állt, vagy még épp nem volt alkalmazható a gyakorlatban, netán erősen vitatták más, forradalmi újdonságok gyakorlói. Olvastam génforrasztással kezelt retrovírusokról, amelyeket szabadjára engedtek az emberi szervezetben, hogy potenciálisan csodálatos dolgokat hajtsanak végre. Betegségek megszüntetése. Tökéletes anyagcsere. Halhatatlanság. A vizsgálatok mindig a tudományos munka valamely apró, ezoterikus oldalával foglalkoztak, de a „konklúzió” cikelyben gyakran bocsátkoztak grandiózus, vad spekulációba.

Még arra is találtam utalásokat, hogy ahelyett, hogy a felnőtt emberi testet próbálnák átformálni, már a génállomány *in vitro* átalakításával kísérleteznek. Egyes tudósok mintha úgy vélték volna, hogy ezt tulajdonképpen egyszerűbb lenne megvalósítani. De a világon sehol sem lehet legálisan olyan magzatokon kísérletezni, amelyeket nem abortuszra szántak – vagyis olyan embriókon, amelyek aztán emberi lényekké válnak, és bennük marad mindaz az önkényes és kipróbálatlan babrálás, amit alapvető, sejt-szintű tervrajzukon elvégeztek. A kisbabák nem kirakós játékok – és nem is kutyák. A Koppenhágai Egyezmények, amelyeket huszónhét éve a legtöbb fejlett és civilizált állam aláírt, gondoskodnak erről. Így az *in vitro* génmódosítással foglalkozó cikkek megmaradtak az óvatos spekulációnál.

De ilyen volt szinte minden, amit elolvastam. A bizonyíték elérhetetlen, külföldi kórházakban tartózkodik, vagy elérhetetlen, külföldi városokban él a nevét eltitkolva – a

kísérleti alanyok névtelensége szemlátomást adott volt, ami gondolkodásra késztetett: vajon mennyi lehet közöttük a kísérletek áldozata? És vajon milyen formában?

Michaelt sosem érdekelné egy olyan cikk, ami efféle elvont spekulációra épül. Ez csak pereket vonna maga után. De engem már nem izgatott, hogy a főnök mit akar.

Megtudtam, hogy az Emberi Testfejlesztés Ötödik Nemzetközi Konferenciáját Párizsban tartják, április végén. De miután kifizettem a robinhoodot, nem maradt pénzem, hogy oda-utazzak. Vagyis Michaelnek kell állnia a költségeket. Valahogyan okot kell rá adnom neki.

Egy januári éjszaka valami butaságot csináltam. Elmentem egyedül a Lincoln Centerbe, és a New York Városi Balett művészbejárójánál várakoztam. Caroline Olson 11:30-kor lépett ki, farmerben és vattakabátban, csak egy hatalmas, fekete doberman kíséretében, amelyet úgyszólván jelzés értékű pórázon tartott. Délnek indultak a Broadwayn, egy egész éjjel nyitva tartó étterembe. Leültem a velük szomszédos asztalhoz.

Caroline nem kapott jó kritikákat az elmúlt hónapokban. „Meglepő és csalódást keltő leépülés” – írta a New Yorker. „Technikai igénytelenség, amely sem Olsonhoz, sem Priviteraéhoz nem illik” – így a Tánc Magazin. „Ez a lány bajban van, Anton Privitera pedig jobban tenné, ha kiderítené, miben, és neki látna helyrehozni” – cikkezte a Times Online.

Caroline szórakozottan evett, időnként a kutyájának is adott egy-egy falatot, észre sem véve a kényes izlésű pincér – kétségtelenül egy kiugrott színész – homlokráncolását. A hatalom és szépség illúziója, amelyre a *Coppelia* előadásáról emlékeztem, ilyen közletről szétfoslott. A nő úgy nézett ki, mint bármelyik közepesen csinos, önelégült, túlzottan sovány ifjú hölgy. Ha nem lett volna a pincér/ színész pillantásra sem méltatja.

↳

– Most megyünk? – szólalt meg a kutya.

Félrenyeltem a szendvicsemet. Caroline szórakozottan pillantott felém.

– Mindjárt, Angyal.

Ezzel tovább evett. Én távoztam, de kint megvártam, és hazáig követtem őket. A Déli Central Parkban lakott a kuttyájával, egy luxusépületben, ahol a késő éjszakai elektronikus felügyeleti rendszer név szerint köszöntötte mindkettejüket.

Taxit fogtam, és hazamentem. Deborah nem is említette, hogy a Városi Balett prima-balerináját egy testfejlesztett doberman őrzi. Pedig tudott róla, hogy a balerinagyilkosságookról írok cikket. Anton Privitera sem hozta szóba a táncosok biztonságáról szóló sajtókonferencián. Vajon miért nem? Amíg ezen csodálkoztam, rászántam pár gondolatot a Városi Balett rendszertelen, felületes és mindig negatív bioszkenjeire is. Ha egy társulat vallásos hittel kötelezi el magát a „természetes művészet” mellett, akkor nem kéne eltökéltebben próbálkoznia, hogy felfedje az eretnekeket?

Hacsak persze nincs ott valaki, aki igazából nem is akarja tudni az igazat.

Privitera? Ezt nehéz lenne összeegyeztetni a férfi lángoló, intoleráns őszinteségével.

Felmerült bennem, hogy még sosem láttam bevallottan testfejlesztett táncosok előadását. Egészen ma estig csak ritkán jártam nyilvános előadásokra, akkor is csak a lánnyommal, aki természetesen lenézte az ilyen perverziókat, és nem hitte, hogy bármit is tanulhatna tőlük.

Mikor hazaértem, ő nem volt otthon. Úgy tűnt, hétről hétre egyre ritkábban jár haza. Amíg rá vártam, elaludtam.

7.

Esik a hó. Hideg van. Caroline és én a Lincoln Centerbe sétálunk. Egy férfi megfogja Caroline táskáját. Elfut.

– Basszus! – mondja Caroline. Aztán: – Angyal? Menj, kapd el! – és elejti a pórázomat.

Futok, és ráugrok a férfira. Felsikolt. Nem bántom. Caroline azt mondja, kapd el. Nem azt, hogy támadj. Szóval állok a férfi mellén, és morgok, és odakapok a mellső lábához. Kést húz elő. Akkor megharapom. Elejti a kést, és megint felsikolt. Jön a rendőrség.

– Szent szar! – mondja Caroline. – Te tényleg megcsináltad! Tényleg meg!

– Védem Caroline-t – mondom.

Caroline beszél a rendőrséggel. Caroline beszél a riporterekkel. Én kapok egy steaket enni.

Boldog vagyok.

A hó eltűnik. A hó sok-sok napig megmarad, de aztán eltűnik. Még kétszer elmegyünk Caroline anyjának a házába, hogy a pincében bulizzunk. A parkban meleg lesz. Megint kacsák laknak a tóban. Nőnek a virágok. Caroline azt mondja, ne ássam ki a virágot.

A színpad mögött fekszem. Caroline a színpadon táncol. John és Mr. Privitera mellett állnak. Boldogtalan szaguk van. John cipőjén aszfalt és étel és levelek és macskák és más jó dolgok szaga van. Megszaglászom John cipőjét.

– Kimerültnek tűnik – mondja John. – Mindent kihoz magából, de egyszerűen nincs benne több, Anton.

Mr. Privitera nem mond semmit. Nézi, ahogy Caroline táncol.

– William Scholes megint ránt támadt a Times-ban. Azt írta, hogy már nézni is fájdalmas... mint amikor egy nádszál merev lesz és rideg.

– Majd beszéllek vele megint – mondja Mr. Privitera.

– Scholes paródiának nevezte az előadást – mondja John.

Caroline hátrajön. Biceg. Megtörli az arcát egy törölközővel. Ijedt szaga van.

– Beszélni szeretnék veled, drágám – mondja Mr. Privitera.

Caroline öltözőjébe megyünk. Caroline leül. Remeg. Beteg szaga van. Morgok. Caroline a fejemre teszi a kezét.

– Először is, jó hírem van mindannyiunknak, drágám – mondja Mr. Privitera. – A rendőrség elfogta azt az elmondhatatlanul szörnyű gyilkost, aki megölte Jennifer Langet és az ABSz táncosát.

Caroline kicsit kihúzza magát. Megváltozik a szaga.

– Tényleg? Hogyan?

– Akkor fogták el, amikor épp betört a Plaza Hotelbe, ahol Marie D'Arbois is lakik, amíg az ABSz-nél vendégszerepel.

– És Marie...?

– Nincsen semmi baja. Nem volt egyedül, egy szeretője vagy valakije volt nála. Az az örült elbízta magát. A rendőrség visszatartja a részleteket. Marie persze megint csak egy olyan testfejlesztett táncos. Nem tudom, látad-e valaha táncolni.

– Láttam – mondja Caroline –, és szerintem csodálatos volt.

Caroline és Mr. Privitera keményen néznek egymásra. Olyan a szaguk, mint akik támadni készülnek. De nem támadnak. Nem értem. Mr. Privitera jó. Hozzáérhet Caroline-hoz.

– Mind hálásak lehetünk a rendőrségnek – mondja Mr. Privitera. – De most valami másról is beszélnünk kell, kedvesem.

Caroline keze a bundámba markol.

– Igen? – mondja.

– Szeretném, ha kivennél egy hosszú pihenőt, kedvesem. Te is tudod, hogy leépült a mozgásod. Már mondtad, hogy nem drogozol, és nem is dolgozol pongyolán, én pedig hiszek neked. Néha segít az, ha szünetet tart

az ember. Gyakorolj, egyél rendszeren, erősödj! Aztán ősszel majd meglátjuk.

– Most azt mondja, hogy kivesz a saratogai nyári évadból.

– Igen, kedvesem.

Caroline hallgat. Aztán azt mondja:

– Nincs semmi bajom. Csak egy kicsit csúszik az időérzésem, ennyi az egész.

– Akkor a nyáron dolgozz az időérzéke- den! És minden egyében is!

Mr. Privitera és Caroline megint keményen néznek egymásra. Caroline keze még mindig húzza a bundámat. Egy kicsit fáj. Nem mozdulok.

Mr. Privitera közel hajol Caroline-hoz.

– Figyelj ide, kedvesem! Az *Ékkövek*¹ volt az egyik legjobb szereped. De ma este... és nem csak az *Ékkövek*ben. A *Csillagvilág*ban is végig bicegtél és inogtál. A *Bajadér*² „Árnyak” jelenetében Nikiaként... kínos voltál. Nincs rá jobb szó. Úgy táncoltál, mintha sosem tanultad volna a lépéseket. A *Don Quijote pas de deux*-jét pedig végig sem tudtad vinni a gálán.

– Elestem! Minden táncossal előfordul! És az én sérülési átlagom másokéhoz képest...

– Próbákat hagytál ki, sőt előadásokat is! – mondja Mr. Privitera. Feláll. – Sajnálom, kedvesem. Vedd ki ezt a nyarat! Pihenj! Gyakorolj! Ősszel majd meglátjuk.

– Mi lesz az évad utolsó két hetével? – mondja Caroline.

– Sajnálom, kedvesem – mondja Mr. Privitera.

Az ajtóhoz megy. Ráteszi a kezét.

– Ó, de legalább azzal a kutyával nem kell tovább vesződnöd – mondja. – Most, hogy elkapták azt az örültet, szólok Johnnak, hogy értesítse az őrző ügynökséget, jöjjenek el érte!

Caroline felkapja a fejét. Égnek áll a szőre. Dühös szaga van. Kicsit később kifut az ajtón. Mr. Privitera elment. Caroline az irodákhoz fut.

↳

– John! John, te mocskok!

Az iroda folyosója sötét. Az ajtók nem nyílnak. John nincs itt.

Caroline felrohan az iroda lépcsőjén. El-esik. Legurul pár lépcsőfokon, és nekimegy a falnak. A padlón fekszik. A hátsó lábát fogja, és sebesülés-szaga van.

– Angyal! – mondja. – Menj, hozz nekem segítséget!

Elmegyek a hallba. Ott egy táncos.

– Ó! Bocsánat, nem tudtam, hogy van itt valaki... Angyal? – mondja.

– Caroline sérült – mondom. – Gyere! Gyere gyorsan!

Velem jön.

– Ki vagy te? – mondja Caroline. – Várij csak... Deborah, ugye? A társulatból?

– Nem, én nem... engem még nem hívtak be a társulatba. Az Intézetben tanulok. Csak sokat járok ide... megsérültél? Fel tudsz állni?

– Segíts föl! – mondja Caroline. – Angyal, Deborah jó.

Deborah megpróbálja fölemelni Caroline-t. Caroline halk hangot ad ki. Nem tud állni. Deborah hívja John-t. John fölemeli Caroline-t.

– Semmiség – mondja Caroline. – Nem kell orvos. Csak hívj egy taxit... a francba már, John, ne fújd föl a dolgot, mondom, hogy semmiség! – Keményen néz Johnra. – El akarod venni tőlem Angyalt.

Johnnak meglepett szaga van.

– Ki mondta ezt? – mondja.

– Őfelsége személyesen. De te már eldöntötted, hogy szerinted bármit is csinállok nagy titokban, az már úgyse számít, igaz?

– Tévedés történt. Persze, hogy megtarthatod a kutyát. Anton ezt nem érti – mondja John. Dühös szaga van.

– Nem, lefogadom, hogy ő nem – mondja Caroline. – De kedvesebben is közölhették volna, hogy a Városi Balett végzett velem.

– Nem végeztünk veled, Caroline – mondja John. Most rossz szaga van. A szavai nem jók. Olyan szaga van, mint annak, aki elvette Caroline táskáját.

– Hogyne – mondja Caroline. Beül a taxiba.

Deborah hátralép. Meglepett szaga van.

– A kutyát megtartom – mondja Caroline. – Szóval egyetértünk, ugye, John? Gyere, Angyal! Hazamegyünk!

Elmegyünk próbára. Caroline nem tud táncolni. Megpróbálja, aztán abbahagyja. Leül egy sarokba. Mr. Privitera egy másik sarokban ül. Caroline Deborah-t nézi. A táncosok felemelik egyik hátsó lábukat. Pörögnek és ugrálnak.

Madame felemeli a kezét. A zene megáll.

– Deborah, lássuk még egyszer, *s'il vous plait*! Csak te!

A többi táncos odébb megy. Egymásra néznek. Meglepett szaguk van. Az zene újratekődik, és Deborah nagyon magasba emeli az egyik hátsó lábát. Pörög és ugrál.

– Hadd lássam a bolerót a *Coppeliából*! – mondja Mr. Privitera. – Madame szerint ismered.

– I-igen – mondja Deborah. Egyedül táncol.

– Nagyon szép volt, kedvesem – mondja Mr. Privitera. – Sokat fejlődöttél.

A többi táncos megint egymásra néz.

Mindenki táncol.

Caroline nagyon figyelni Deborah-t.

8.

Deborah arca úgy ragyogott, mint a világ összes karácsonya egyszerre. Megragadta mindkét kezem.

– Bevettek a társulatba! – Böröndöm kinyitva hevert az ágyon, körülötte szétszórt ruháimmal, amiket nem viszek el a párizsi

testfejlesztési konferenciára. Lányom megragadott egy kupac pókselyem blúzt, és a levegőbe hajította. A vékony, mesterséges anyag lebegve táncolt a nyitott ablakon beszálló, enyhe áprilisi levegőben. – El se hiszem! Behívtak a társulatba! Bejutottam!

Körbetáncolt az apró szobában, lábujjhegyre emelkedett utcai cipőjében, és nevetve kiabált. Észre sem vette, hogy nem szólok semmit. Deborah csinált egy *arabesque*-et az ágy lábánál, majd letotytyant a legszebb ruhámra.

– Nem akarsz tudni, mi történt, anyu?

– Mi történt, Deborah?

– Szóval Mr. Privitera eljött megnézni a próbát, és Madame megkért engem, hogy ismétljem meg egyedül a variációt. Istennem, már azt hittem, ott halok meg! Aztán Mr. Privitera... nem Madame... megkért, hogy mutassam be a *Coppelia* boleroját. Egy szörnyű percig egy lépés se jutott az eszembe. De aztán mégis, és azt mondta, hogy nagyon szép volt! Azt mondta, hogy sokat fejlődtem!

Királyi elismerés. De még e zsibbadt állapotomban is éreztem, hogy valamit elhallgatok.

– Mintha azt mondtad volna, hogy ilyen közel az évad végéhez a társulat már nem választ új tagot.

Lányom azonnal kijózanodott.

– Általában nem is. De Caroline Olsont kirúgták. Kihagyta a próbákat meg az előadásokat, és még arra se vette a fáradságot, hogy felkészüljön a szerepére. Pocsék kritikákat kapott.

– Olvastam őket – jegyeztem meg.

Deborah éles pillantást vetett rám.

– Biztos az egoja. Caroline kicsit mindig is szemét volt. Szóval úgy néz ki, hogy nem játszhat Saratogában, mert Tina Patrochov és egy vendégművész felosztják maguk kö-

zött a szerepét, és Mr. Privitera szólta Jill Kerrigannek, hogy tanulja be Tina szóját a *Csipkerózsikából*. Így aztán maradt egy hely a tánckarban, és engem választottak!

Most már elég idő telt el ahhoz, hogy ki tudjam mondani:

– Gratulálok, édesem!

– Mikor indul a géped Párizsba?

Ez a hirtelen témaváltás visszafordított a pakoláshoz.

– Este hétkor.

– És tíz napig leszel oda. Mulass jól Párizsban! Talán legközelebb, ha a társulat turnézni indul, én is velük megyek!

Ezzel kiviharzott a szobából.

Leültem az ágy végébe, és a keretbe kapaszkodtam. Amikor Deborah hároméves volt, tevegelni szeretett volna. Valamiképp a megszállottjává vált. Erről beszélt a bölcsődében, a vacsoránál és lefekvéskor. Tevéket rajzolt, torz valamiket egy nagy púppal a hátukon. De St. Louis városa szűkében volt a tevéknek. Ne törődj vele, mondta mindenki, a gyerekek elfelejtik az ilyesmit, majd kinövi. Deborah sosem felejtette el. Sosem nőtte ki. Pers épp akkor hagyott el minket, engem pedig elnyelt a magányos szülők minden aggodalma. Végül pénzt adtam egy barátunknak, hogy kössön egy nagy, pokróccal takart szalmazsákot vén, görbe hátú lovára. Ez egy perui teve, meséltem hároméves lányomnak. Nagyon különleges fajta. És felülhetsz rá.

– Ez nem is teve – felelte Deborah megvetően felhúzott orral. – Ez egy zelefánt!

Épp a múlt héten olvastam egy magazinban, hogy biotech állatokkal foglalkozó tudósok olyan tevét hoztak létre, amely egy elefánt hajlékony ormányával rendelkezik. Ezzel nagyjából húsz kiló terhet tud felemelni. A Szaharában hatékony teherhordó állat válhat belőle.

Befejeztem a csomagolást.

↳